

SATRANÇ: OYUN, SPOR, BİLİM VE SANAT

Satranç ve Sanat: Satranç Ve Edebiyat

Ergin ÇİFTÇİ

www.erginciftci.com

STEFAN ZWEIG

Stefan Zweig
SATRANÇ

Nispetiye'de bir gün
AYÇIN SABLİNGİÇ

Stefan Zweig'in öyküsü beyaz perdede

Satranç

Satranç konusunda yazılmış belki de en iyi edebî eser Stefan Zweig'in "Satranç" adlı uzun öyküsüdür. Yazın dünyasının önemli yapıtları sinemaya aktarılırken, içerdikleri pek çok güzel ayrıntının perdeye ulaştırılmaması ve kitabın sayfaları arasında kalakalması tehlikesi ile karşı karşıyadır. Satrançsever okuyucu için eşsiz olan Zweig'in bu öyküsü için de aynı endişenin duyulması elbette kaçınılmazdır. Bununla birlikte, edebiyattan geniş biçimde yararlanan sinemanın, esinlendiği edebî eserlere bazen yeni bir renk getirdiği, hatta o eserleri aşan ürünler verdiği görülmüştür. Makale'nin bu sayısında böyle bir filmi gözlerinizin önüne sermeye çalışacağız: Satranç

Perde, siyah beyaz karelerden oluşan bir satranç tahtasının üstüne açılır. Oyuncu isimleri, o karelere yerleşen satranç taşları gibi, sırasıyla görünüp kaybolurken izleyicinin aklında hızlı bir satranç maçı tadı bırakır. Ardından ilk sahnede bir oyuncu piyonunu 14 karesine sürer, hemen karşısına siyah bir piyon dikilir: Oyun ve film başlamıştır. Bu oyunun az ilerisinde, limandan ayrılmak üzere olan bir geminin yolcuları, özellikle de Mac İver sabırsızlanmaktadır. Geminin güvertesindeki bir yazıdan tarihin 14 Ağustos 1938, ve geminin rotasının New York olduğu anlaşılır. Geminin kaptanı, geçikmeden yaklaşan Mac İver'a, önemli bir yolcuyla beklediklerini söylerken limana kornastını çalarak aceleyle gelen otomobilden iki adam iner. Kaptan, yolculardan mağrur görünüşü olanı saygıyla karşılar: Gelen dünya satranç şampiyonu Mirko Czentovic'tir. Kendisi de bir satranç

Limanda gemiler beklerken satranç oynayanlar.

Filmin Künyesi

Türkçe adı	Satranç
Orijinal adı	Schachnovelle
Yönetmen	Gerd Oswald
Yapım yılı	1960
Yapımcı ülke	Batı Almanya
Orijinal dil	Almanca
Süre	108 dakika
Oyuncular	Gerd Jürgens, Claire Bloom, Hansjörg Felmy, Mario Adorf, Hans Söhnker
IMDB Puanı	7.1

tutkunu olan Mac İver, artık geçikmeden yaklaşmak bir yana, bu önemli yolcuyla beklediği için kaptana teşekkür eder ama kaptanın tepkisi hem onu hem de seyirciyi şaşırtır: Beklenen önemli kişi dünya satranç şampiyonu Czentovic değildir. Aslında beklediği gemiye doğru bir başka otomobilde hızla yol alan bu adam, dünya satranç şampiyonunu yenebilecek durumdaki tek kişidir: Werner von Bassil! Ama bu gerçeği, kendisi dahil, hiç kimse bilmemektedir.

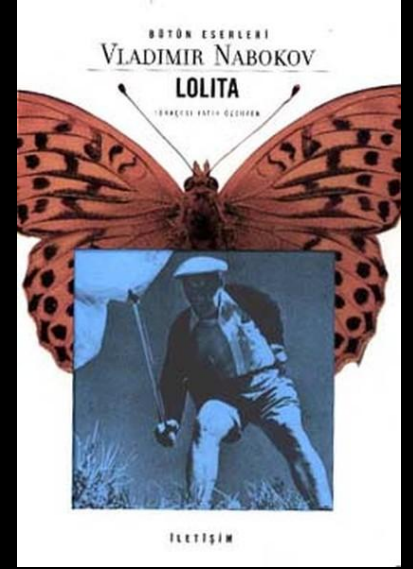
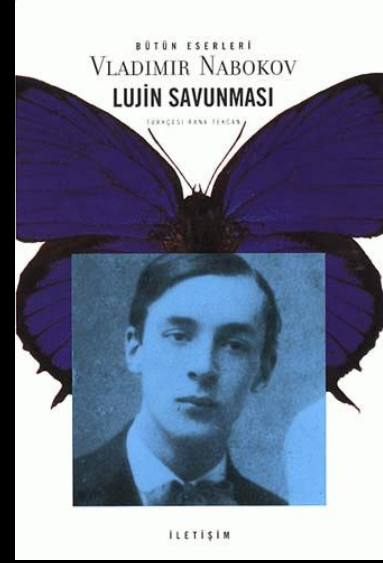
Gemi önemli yolcusunu beklerken, Mac İver, dünya satranç şampiyonu ile bir maç yapmanın yollarını aramaya başlar. An-

Mac İver (Gerd Jürgens) Hansjörg Felmy'nin satranç taşları ile dövizden dünya satranç şampiyonu Czentovic'e (Mario Adorf, sağda) bir maç teklif ediyor.

VLADİMİR NABOKOV

Vladimir Nabokov'un Kahramanı, Savunmasını Arıyor

LUJİN SAVUNMASI

Mavikale'nin bu sayısında Vladimir Nabokov'un aynı adlı romanından perdeye yansıtılan bir filmi tanıtalım: Lujin Savunması

Perde, karanlık bir tünelde ışığı doğru yol alan bir lokomotifin mekanik sesiyle açılır. Lokomotifin sürüklediği vagonlardan birinde oturan genç adam delterine heyecanlı bir şeyler yazmaktadır. Satrançsever izleyici kısa sürede yazılanların satranç notasyonu olduğunu anlar. Genç adam bir açılış üstünde çalışmaktadır: 1.d4 ES 2.e4 fxe4 3.Öc3 ÖÖ6... Adam, bir ara yazmayı bırakıp seyahatlerde kullanılan türden bir satranç tahtasını çıkarır, stradan izleyici ise işte ancak o zaman filmin satrançla ilgili olduğunu kavramaya başlar. Trenin ulaşmak üzere olduğu istasyonda, etrafı siyah taşlarla çevrili beyaz bir vezir gibi, sakin ve kendinden emin duran, genç ve güzel bir kadın beklemektedir. Kadının gözleri bir ara istasyonun duvarında duran İtalyanca yazılmış bir afişe takılır: Bir satranç şampiyonasının ilanıdır bu. Tren istasyona yaklaşınca, dağınık satranç taşlarının telaşlı yerlerine dizilip yeni bir oyuna hazırlanması gibi, Uniformalı bando takımı toplanıp yerini alır. Trenle gelen önemli konuk için bir marş çalmaya başlar. Güzel kadın, trenden inen bir başka kadını, annesini karşılar. Anne bando takımının arkadaşları sesten rahatsız olmuştur: "Nedir bu yaygara?" Gerçekten kimdir bu, kendisi için tören düzenlenen ancak trenden bir türlü inmeyen önemli kişi? Karşılama komitesinin başkanı o dalgın genç adamı vagonun birinde hala çalışırken bulur: "Hoş geldiniz usta, hoş geldiniz!" Konukların ayrılandığı otelde de aynı ilgi sürecektir, karşılama komitesinin başkanı "Gelen ilk yarışmacımız sizsiniz." derken duyduğu heyecanı gizlemeyecektir.

Kısa süre sonra zamanın 1920'li yıllar olduğu, sakin bir Avrupa kentinde, doğan

Filmin Künyesi

Türkçe adı	Lujin Savunması
Orijinal adı	The Luthin Defence
Yönetmen	Marlen Gornis
Yapım yılı	2000
Yapım ülkesi	İngiltere, Fransa
Orijinal dil	İngilizce
Süresi	109 dakika
Oyuncular	John Turturro, Emily Watson, Gerardine James, Suat Wilson, Fabio Sartor

IMDB Puanı 6,9

içine yuvalanmış bu güzel otelde dünya satranç şampiyonasının yapılacağı anlaşılır. Adının Natalia olduğu anlaşılacak genç kadın ve annesinin satrançla ilgileri yoktur, annenin kız için varlıklı ve saygın bir eş arayışına saymazsak, onlar yalnızca eğlenmek için gelmişlerdir buraya.

Seyircinin bütün dikkati ilk gelen satranç ustasının üstünde yoğunlaşır. Ancak ilerleyen her sahnede, satranç ustası Aleksandr

Ivanoviç Lujin, satrançsever izleyicide gerekerek daha çok hayal kırıklığı yaratan bir rol çizer: Giysilerinin bulunduğu ortamla uyumlayacak kadar özensiz seçilmiş oluşu, beceriksiz davranışları, akıcı konuşmaktan yoksun oluşu, yaşadığı dünyadan kopmuşunu hissettiren dalgınlığı... Ancak bu özellikleri Natalia'nın ondan hoşlanmasını engellemez.

Bir gün yürüyüş sırasında Lujin cebinden kalemini ve camdan bir satranç taşıny beyaz bir şaha düşürür. Natalia'nın bunları toplayıp Lujin'e vermesi ile tanışma ve ilk görüşte aşk başlamış olur.

Yönetmen sık sık geriye dönüşlerle Lujin'in geçmişini anlatır bize. Lujin varlıklı bir ailenin tek çocuğudur. Teyzesi ile arasında çok kuvvetli bir sevgi bağı kuruludur. Anne ve babası arasında sorunlar vardır, baba ile teyze arasındaki karşılıklı duygusal yakınlık aile içindeki sorunları daha da ağırlaştırılmaktadır. Teyzesinin babasına hediye ettiği, taşları camdan olan görkemli bir satranç takımı Lujin'in hayalına deşçitirecektir. Bu takımı teyzesinden satranç öğrenen Lujin, bu oyuna tutkuya başlanır. Hatta satranç oynamak için okuldan kaçmaya

Genç Lujin (Alexander Harting), teyzesinden (Vera Brady) satranç öğreniyor.

Satranç Dersleri

İlhami Çiçek (d. 1954, Ayyıldız, Oltu, Erzurum – ö. 14 Haziran 1983, Tokat), Türk şair

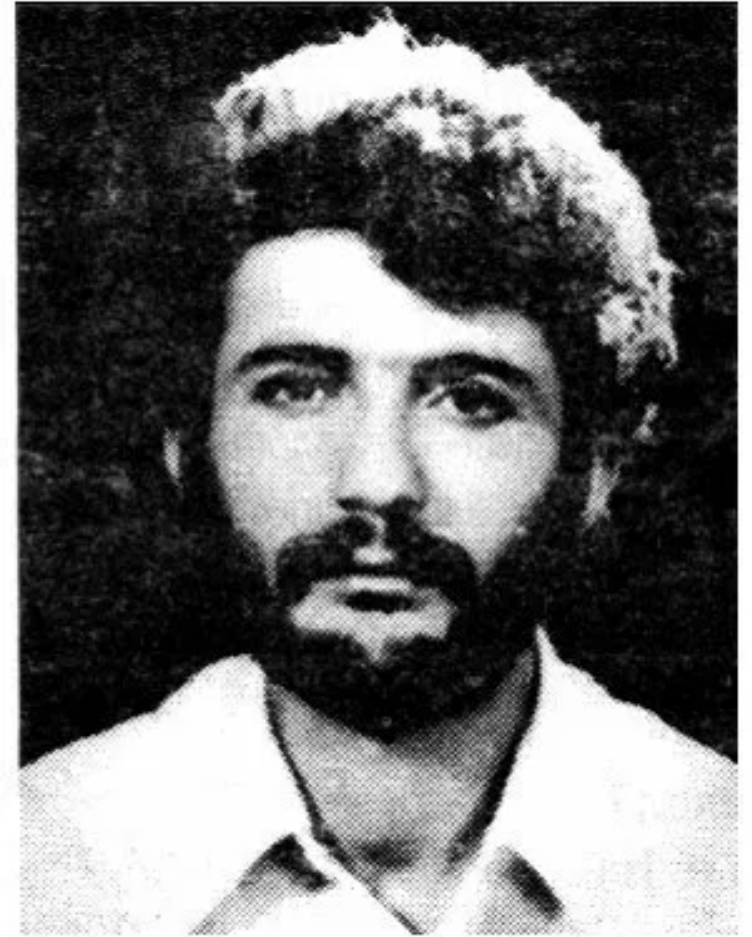
İlhami Çiçek'in en tanınan şiiri sekiz bölümden oluşan Satranç Dersleri'dir. Başlangıçta tek bir şiir olarak düşünülen Satranç Dersleri, Edebiyat Dergisi'nin sayfa düzenini yapan Necip Evlice'nin inisiyatifi ile ikiye bölünerek ayrı ayrı dergiye alınmış, bu sayede diğer altı bölüm de yazılabılmıştır. İlhami Çiçek, Necip Evlice'yi Heybeliada Senatoryumu'nda ziyaret ettiğinde O'na "Satranç Dersleri'nin bu kadar uzun bir şiir olmasını sana borçluyum" demiştir.

1979 yılından itibaren dizi olarak Edebiyat Dergisi'nde yayımlanmış, vefatından kısa bir süre önce diğer şiirleri ile birlikte Satranç Dersleri adı ile kitaplaştırılmış ve Edebiyat Dergisi Yayınları'nın kırkıncı kitabı olarak neşredilmiştir.

Üniversitede iken satranç turnuvasında birinci olacak denli iyi bir satranç oyuncusu olan İlhami Çiçek, 'neden satranç?' sorusunu şöyle cevaplıyor: "Satranç oyununu kullanmam rastlantı değil. Geometrik bir tarih âdeta satranç. Yaşama tam denk düşüyor. Yaşam da bir geometridir, evet, ama epeydir yüzü çizik çizik bir 'sath' görünümünde.

Bir de oyun sözcüğü... şiirli, katı, acımasız, yoğun çağrışımlı bir sözcük oyun sözcüğü. Sonra oyuncu, çağ'dır. Satranç oyununun kendisi de bir şiirdir. Oynarken bilinçle yenildiğim olur. Karşı taraf şahımı sıkıştırdıkça fevkâlade anlar yaşarım. Bütün bunlardan yararlandım elbet. Çağımdan, tarihe, Öğretiye sürekli göndermelerde bulunarak bir oyun kurmak istedim."

Çiçek'in şiirlerinde işlediği konudan mütevellit satranç taşlarının adları sıklıkla geçer. Bundan maada; hayvan imgelerine, bolca telmihlere ve teşbihlere rastlanılır. Hüzün, yalnızlık, kentleşme korkusu, çağa karşı duran insan gibi konular Çiçek şiirinin diğer payandalarıdır.

SATRAŇ DERSLERİ

I

uzun bir nehirdir satranç
kivrak ve uzatarak boynunu
nice güneş batışını yerinde görmüş boynunu
oysa veba tarihçileri bilmemişlerdir
her karenin bir karşıveba girişimi olduğunu

göğbe bezgin bakanların bir türlü öğrenemediği
bir oyundur satranç

evet ilk aşk gibi bir şeydir ilk açılış
artık dönüş yoktur
kuşku bağışlanmasa da
tedirginlik doğal sayılabilir
ancak

yürümenin dışında bütün eylemlerin adı
kaçış kaçış kaçıştır

çapraz özgürlüklerinde filler
acılardan yapılmış bir alanda
ne zaman ki esirler
yazsak defterlere sığar mıydı
şah açmazında vezirin ölümcül tutkusunu
yerine göre piyon da bir tufandır
içinde hep bir vezir sürekli mahzun
düz gider çapraz vurulur ve uzun uzun
günbatımlarını çağırıştırır

hüznü uçlarından dolanıp
yalın sıçrayışlarıyla piyonlar arasından
ürkek ama cesur ama sevimli
açsa duyargalarını o tarihsel şiire
iyi bir oyuncu en çok atları sever

sen ey atını kaybeden oyuncu
bir ilkyazdan koca bir güz yontan adam
bırak oyunu

artık
öyle bir ıssızlık düşün ki içinde
yeryüzünü kişnesin
bizim atlar

TÜRKİYE SATRANÇ FEDERASYONU

ANKARA İL TEMSİLCİLİĞİ

TÜRKİYE BANKASI
Türkiye'nin Bankası

Türkiye Satranç Federasyonu Ana Sponsoru

[Ana Sayfa](#)

[Federasyon](#)

[İl Temsilciliği](#)

[Bağlantılar](#)

[İletişim](#)

[Duyurular](#)

Kaynaklar

[→ Turnuva Haberleri](#)

[→ Etkinlik Takvimi](#)

[→ Foto Galeri](#)

[→ Turnuva Kayıt](#)

[→ Organizasyon](#)

[→ Hakem-Antrenör Kursları](#)

[→ Ankara Database](#)

[→ Turnuva Sonuçları 2009-2010](#)

[→ Turnuva Sonuçları 2010-2011](#)

[→ Turnuva Sonuçları 2011-2012](#)

[→ Hakemlerimiz](#)

[→ Hakemler ve Görevlendirmeler](#)

TSF Ankara

1.Şair İlhami Çiçek'i Anma Satranç Turnuvası

"Uzun bir nehirdir satranç"
— ŞAİR İLHAMİ ÇİÇEK —
SATRANÇ TURNUVASI
13-14-15 Haziran 2019

Son Kayıt
11 Haziran
2019

Bilgi ve Başvuru için
www.birekvalidir.com
www.ankara.tsf.org.tr

ÖDÜLLER
1. 3500 TL
2. 1500 TL
3. 1000 TL
4. 500 TL
5. 200 TL

Yarı:TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi

13-15 Haziran 2019 tarihlerinde 1.Şair İlhami Çiçek'i Anma Satranç Turnuvası düzenlenecektir. Turnuvada sporcular Açık Kategori olmak üzere tek kategoride yarışacaklardır. Kontenjan maksimum ratingi en yüksek 64 sporcu ile sınırlıdır. Detaylar yönergede yer almaktadır.

[Turnuva Yönergesi / Turnuva Kayıt](#)

“Uzun bir nehirdir satranç”

— ŞAİR İLHAMİ ÇİÇEK —

SATRANÇ TURNUVASI

13-14-15 Haziran 2019

Son Başvuru
11 Haziran
2019

Bilgi ve Başvuru için
www.bilmekvaktidir.com
www.ankara.tsf.org.tr

ÖDÜLLER

1. 3500 TL
2. 1500 TL
3. 1000 TL
4. 500 TL
5. 200 TL

Yer: TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi

Miguel de Unamuno
Satranç Ustası
Don Sandalio'nun Romanı*

Türkçesi: İsmail Yerguz

*SEL

2.
BASKI

R A B N U M A

Temmuz 1959'da, İran'da yayınlanan Penâm gazetesi Zahedan yakınlarında kayalara oyulmuş bir tapınak bulunduğunu açıklamıştı. Tapınak, küçük bir dehlizden girilebilen geniş bir odadan ibaretti. Cesaret edip içeri girenler, Kazan Üniversitesinden arkeolog N. Brodnikov ve yardımcısına ait olduğu daha sonra anlaşılacak iki ceset bulmuşlardı. Cesetler antik bir satranç masasının iki yanındaydı. Adli tabib, arkeolog ile yardımcısının altı yıl önce öldüklerine hükmetti. Cesetlerde bir cinayeti akla getirecek hiçbir iz bulunamadığından, bu kişilerin ölümlerinin, hastalık olasılığı bir yana, açlık ve susuzluktan olabileceği Sovyetler'in elçisine duyuruldu. Gelgelelim elçi, Brodnikov'la yardımcısının yanlarında ilaç ve tüketim maddesi bol miktarda erzak olduğunu belirtip adli tıp raporunun doğruluğu konusunda şüphelerini dilegetirdi. Bununla birlikte bir uzman heyeti, olay yerinde yaptığı araştırmada adli tıp raporunu doğrulayacak ipuçları buldu. Brodnikov'la yardımcısı satranç oynarken ölmüşlerdi. Daha sonra, onların satranç masası başında ölümü beklediklerini düşündü herkes.

Brodnikov'la yardımcısının ölümlerinden altı yıl sonra gizli bir tapınağın içinde satranç masası başında bulunmaları olayına, Arjantin'de yayınlanan bir satranç dergisi, "Garip ama Gerçek" köşesinde bir sütunluk yer ayırdı. Buradan, arkeologla yardımcısının oynadıkları oyunun bilinen satrançtan biraz değişik olduğunu öğreniyoruz: Tahta, "9x9" kareden oluşuyordu ve taşlar otuz altı taneydi. Sözü edilen dergide bu olayı anlatan yazar, kimbilir, belki taşların da bilinenlerden farklı hareketleri olduğunu ekliyor. Bunun yanında, İranlı yetkilileri Brodnikov'un büyük bir olasılıkla bu garip satrancın kurallarını kaydettiği not defterini dünyaya açıklamamakla suçluyor.

Elimize geçen birtakım belgeler bilmece gibi görünen bu olayı çözmemize elverdi. Herşeyden önce, Brodnikov'un bulduğu tapınakta rasladığı satranca benzeyen oyunun asıl adının "Rabnuma" olduğunu biliyoruz. "Rab" ve "-numâ" sözcüklerinden oluşan bir ad bu. Hicri VI. Yüzyılda yaşamış ve daha sonra mezhebinden dönen bir Yezidi olan Husrev'in, bu oyunun kuralları hakkında yazdığı ve oyunla aynı adı taşıyan kitabın elimizde yalnız "mukaddime"si bulunduğu için Rabnu-

ma'nın nasıl oynandığını bilmiyoruz. Oyunun bulucusu olan Husrev'in yaşamı hakkında bazı bilgilere Tezakirü'l Mucrimin adlı eserde raslıyoruz ancak. Önceleri bir Yezidi olan Husrev, peygamberliğini ilan etmiş; fakat karşılaştığı sert tepki öldürme girişimlerine dek vardığı için mezhebinden çıkıp yaşadığı yeri, yani Irak'ı terk etmiş. İran'ın Zamehan kentine yerleşen Husrev, sırları halka açıklamanın yolaçacağı tehlikeler konusunda acı tecrübelere sahip olduğundan, burada kapalı bir tarikat kurmuş. Adı geçen eser, (daha sonra Brodnikov'un bulacağı) tapınağı da Husrev'in yaptırdığını anlatıyor.

Husrev'in, bulduğu oyunla aynı adı taşıyan Rabnuma adlı eserinde tanrısal vahyi almak için bir anahtar peşinde olduğunu görüyoruz. Husrev, seksen bir haneli bir tahtada otuz altı taşla oynanan ve satranca çok benzeyen bu oyunu tasarlamış. Gelgelelim, bu satrançta tek akıllıca açılış, yine bulucusunun tasarladığı, doksan dokuz hamlelik bir kombinasyon. Eğer bu açılış yapılırsa ilk taşın alınması için dokuz bin dokuz yüz doksan dokuzuncu hamleyi beklemek gerekiyor. Açılışın yalnızca ilk hamlesini biliyoruz: E2e4!! Bildiğimiz diğer bir şey, e2 piyonunun siyah ve beyaz şah ile oyunun sonunda kalacak üç taştan biri olduğu. Esere göre e2 piyonu (Husrev "e" yerine Farsçada beşinci harf olan "t"yi kullanmış) oyunun sonunda vezir olup siyahların mat olmasına neden olacak. Bununla birlikte Rabnuma adlı oyunun dünya tarihinde ancak bir kez oynanabileceğini ileri sürüyor eser. Eğer oyunculardan biri kasıtlı olarak yenilme yoluna gitmezse (ki, Rabnuma'ya göre bu olanaksız birşey) oyun sonsuza kadar sürer. Bu oyunun açılışındaki doksan dokuz hamle, ister istemez Allah'ın sıfatlarının sayısı olan "doksan dokuz"u akla getiriyor. İkinci bir ilginç nokta, evrenin, Tanrı'nın bir tezahürü olduğu yollu Sufi düşüncesine koşut olarak Husrev'in şu iddiası: Tanrı, sonsuza kadar sürecek bu oyunda kendini açımalar... Buna göre, her hamleye karşı bir hamle, sav ve karşısav, matı ya da sentezi biraz daha yaklaştırıyor. E2 piyonunun vezir olması, "kurtuluş" temasını, tektanrı dinlerdeki "ruhuh kurtuluşu" temasını çağırıştırıyor. Mat ya da sentez anında, yani siyahların ya da Şeytan'ın yenildiği anda Tanrı'nın kendini açımamış olacağını söylüyor eser. Burada, oyunun adının neden Rabnuma olduğunu anlıyoruz. Arapçada "Rab" sözcüğünün anlamı "Tanrı" dır; "-numâ" ise Farsça bir sontakıdır ve "...yı gösteren" anlamına gelir.

Elimizdeki bir diğer belge, Husrev için onun müridlerinden biri tarafından yazılan bir methiye; Husrevnâme adını taşıyor. Husrev'in bol bol övüldüğü sayfaları atlıyoruz. Ama kitabın son bölümü konumuz açısından önemli bazı bilgileri içeriyor. "Rabnuma oynayan" müridlerle il-

gili bölüm bu. Anladığımız kadarıyla, bu oyuna başlayan, ya da aşağıda göreceğimiz nedenle bu oyunu bırakanlardan devralan müridler, oynadıkları ikinci hamleden sonra altı hamle sonraya, dördüncü hamlenin ardındansa yirmi dört hamle sonraya kadar vb... mevcut pozisyondan hareketle gerçekleştirilebilecek bütün kombinezonları kestirebiliyorlarmış. Zaman geçtikçe, gerek kendileri ve gerekse dış dünya hakkındaki herşeyi düşüncelerinden soyutlayıp kafalarını bir kombinezonlar sonsuzluğuyla dolduruyorlar ve hatta, yemeyi içmeyi bile akıllarına getiremiyorlarmış. **Husrevnâme**'de bu konuda şöyle bir öykü anlatılıyor: Müridlerden biri daha oyunun başlarındaiken Rabnuma'yı bırakarak zevk ve eylence içinde yaşamak istediğini söyleyip tarikatten ayrılmış. Ne var ki, oyunu bırakışının daha ikinci gününde "vezir desteğinde kale"yle ilgili bir kombinezon kurmaya başlamış. Uzadıkça uzuyormuş kombinezon; öyle bir an gelmiş ki, onu yemez içmez bir durumda bulmuşlar. Üç gün sonra da ölmüş. **Husrevnâme**'de, oyuna başladıktan sonra vazgeçmenin, bir koşul dışında, olanaksız olduğu yazıyor: Bu koşulsuz, oyuncunun bir güzele aşık olması. İşte o zaman oyuncu, bir kombinezonlar dizisini değil de aşık olduğu güzeli temâşa edermiş. **Husrevnâme**'den, tarikat içinde bu durumların hoşgörülendiği anlaşılıyor: Sufi geleneğine koşut olarak bu tarikat, "akl"a olduğu kadar "aşk"a da değer veriyor. Zaten eserde Rabnuma, "aşkın mantığı" olarak da tanımlanıyor.

Rabnuma'nın oynanmasına Hicri 509 yılı Recep ayının ikinci cumasında başladığını yine aynı eserden öğreniyoruz. **Husrevnâme**'nin yazıldığı Hicri 539 yılına kadar altı bin hamle yapıp altı ayrı deftere düzenli olarak kaydedilmiş. Bu kayıtların tarikat üyeleri için Tanrı'nın vahyi değerini taşıdığını belirtmemize bilmem gerek var mı? Rabnuma'nın H.539 yılından sonraki bilinmedik bir tarihte yarım bırakıldığı anlaşılıyor. Büyük bir olasılıkla Brodnikov'la yardımcısı, tapınakta buldukları bu yarım bırakılmış oyunu sürdürmeye kalkışmışlar. Arkeologla yardımcısının trajik sonları da böylece belli oluyor.

İhsan Oktay Anar
"Rabnuma"
Morköpük, 1985

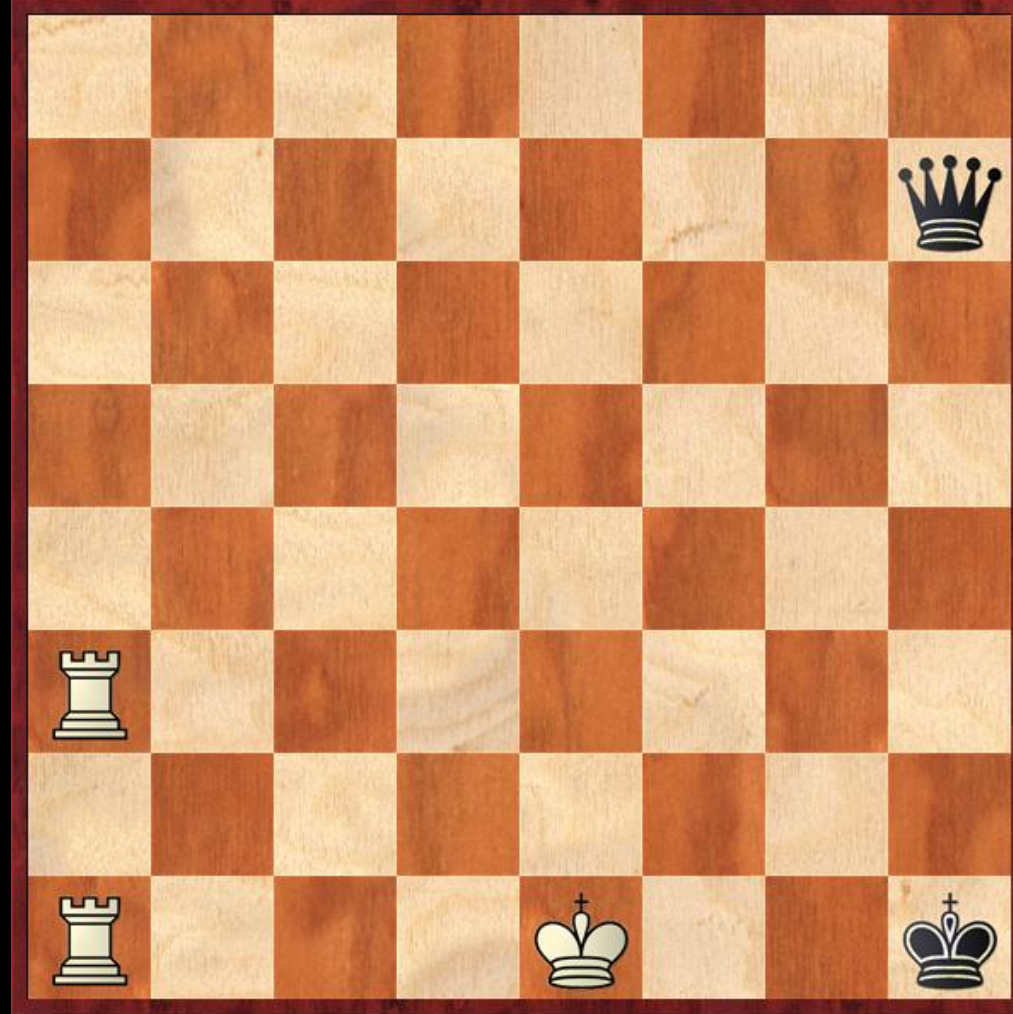

KOMBİNEZON

Beyaz oynar

ETÜD

Beyaz oynar ve kazanır

PROBLEM

Beyaz oynar ve 2 hamlede mat eder